

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel 16.III.2005

C(2005)574 fin

Vec : Štátna pomoc č. N 27/2005 a N 53/2005 – Slovenská republika
Sociálna pomoc pre slovenský uhoľný priemysel

Vážený pán minister,

1. Konanie

1. Slovenská republika v liste zo 17. januára 2005, ktorý Komisia zaevidovala 24. januára, a v liste z 21. januára, ktorý Európska komisia zaevidovala 27. januára, oznámila svoj zámer udeliť dvakrát pomoc banskej spoločnosti *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*

2. Podrobný opis pomoci

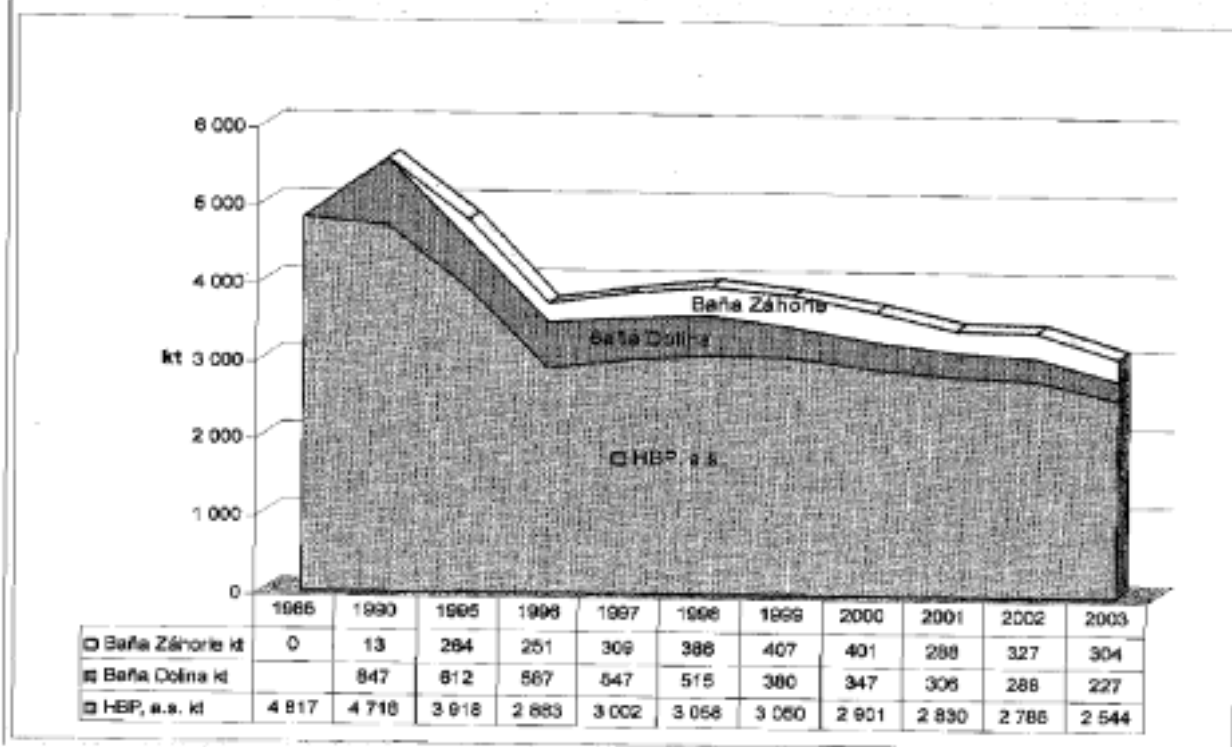
2. Je potrebné postupne opísať proces reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu, banskej spoločnosti *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, ako aj opatrenia predmetnej pomoci.

2.1 Proces reštrukturalizácie slovenského banského priemyslu

3. V Slovenskej republike sú tri banské podniky, ktoré vyrábajú uhlie. Ide o spoločnosti *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhorie, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* Nasledujúci graf znázorňuje vývoj výroby uhlia v týchto troch podnikoch.

J. E.pán Eduard KUKAN
minister zahraničných vecí SR
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava
Slovenská Republika

COAL EXTRACTION in SLOVAK REPUBLIC

4. Prognóza výroby týchto podnikov do roku 2020 predpokladá stálu výrobu podniku *Baňa Záhorie, a.s.* v objeme približne 350 000 ton uhlia ročne, postupné znižovanie výroby podniku *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* z 2 544 000 ton uhlia v roku 2003 na približne 2 000 000 ton uhlia v roku 2020 a uzatvorenie podniku *Baňa Dolina, a.s.*
5. Tieto tri spoločnosti tvorili do roku 1993 súčasť štátneho podniku *Slovenské uhoľné bane*. V roku 1993 sa tento štátny podnik rozdelil na sedem nezávislých subjektov. Dodnes pretrvali len tri súkromné spoločnosti *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhorie, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*
6. Slovenská republika nezasahuje do správy týchto subjektov, ktoré sú súkromnoprávnymi spoločnosťami.
7. Slovenská republika doteraz neprijala plán na uzatvorenie ani plán na sprístupnenie zásob uhlia v zmysle článku 9 nariadenia 1407/2002/ES. Neoznámila Komisii ani svoj zámer udeliť slovenskému uhoľnému priemyslu pomoc v zmysle článku 4 a/alebo 5 nariadenia 1407/2002/ES po pristúpení k Európskej únii.

8. Reštrukturalizácia uhoľného priemyslu sa teda uskutočňuje na úrovni každého subjektu, ktorý musí znížiť svoje výrobné náklady a prispôbiť sa svetovej konkurencii.

2.2 Banská spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.*

9. *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.* je najväčší slovenský banský podnik. Vyrába 79 % uhlia vyrobeného v Slovenskej republike, čo v roku 2003 predstavovalo 2 544 000 ton uhlia. Spoločnosť ťaží v baniach v Novákoch, Cigeli a Handlovej. Spoločnosť má 5 582 zamestnancov, ktorých priemerná mesačná mzda je 15 535 SKK (408 EUR)¹.
10. Spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.* sa transformovala na akciovú spoločnosť v roku 1996. Fond národného majetku, ktorý bol pôvodným vlastníkom, predal 97 % akcií súkromným investorom, medzi ktorými sa nachádzajú aj zamestnanci spoločnosti.
11. Spoločnosť *Hornonitrianske Bane Prievdza, a.s.* po svojej transformácii na akciovú spoločnosť započala proces reštrukturalizácie a znižovania výdavkov s cieľom prispôbiť sa svetovej konkurencii. Počet zamestnancov sa znížil z 8 200 v roku 1996 na 5 582 v roku 2003, výroba uhlia sa v rovnakom časovom období znížila z 3 002 000 ton na 2 544 000 ton uhlia. V roku 2003 mala spoločnosť obrat 5 392 150 000 SKK (141 926 000 EUR).
12. Spoločnosť napriek svojmu úsiliu dosiahnuť hospodársku životaschopnosť zaznamenala straty v roku 2002 (75 613 SKK, 2 000 EUR), aj v roku 2003 (432 518 SKK, 11 000 EUR). Pozerá sa však optimisticky na možnosť dosiahnuť v nasledujúcich rokoch zisky, najmä v dôsledku značného zvýšenia ceny uhlia, ako aj vďaka povinnosti vyrábať 15 % elektrickej energie z domácich zdrojov, ktorá sa má stať súčasťou novej slovenskej energetickej politiky.²

2.3 Opis predmetnej pomoci

13. V rokoch 2000, 2001 a 2002 platila spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.* príspevky do zdravotnej a sociálnej poisťovne s omeškaním. *Všeobecná zdravotná poisťovňa* a *Sociálna poisťovňa* reagovali udelením pokút spoločnosti *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.*, ktorých celková výška predstavuje 8 935 671 SKK (234 804 EUR) v prípade zdravotnej poisťovne a 4 277 250 SKK (112 411 EUR) v prípade sociálnej poisťovne.
14. Spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievdza, a.s.*, požiadala v listoch z 27. októbra 2004 a z 18. novembra 2004 *Všeobecnú zdravotnú poisťovňu* a *Sociálnu poisťovňu* o zrušenie týchto pokút s cieľom umožniť finančné

¹ Podľa výmenného kurzu z 8. februára 2005 1 EUR = 38,0559 SKK

² Uhlie je v Slovenskej republike jediným obvyklým domácim energetickým zdrojom.

ozdravenie *Hornonitrianskych baní Prievidza, a.s.* Podľa slovenských právnych predpisov³ môže *Všeobecná zdravotná poisťovňa* a *Sociálna poisťovňa* pokuty zrušiť len po tom, ako zrušenie odsúhlasí Európska komisia z hľadiska „štátnej pomoci“.

15. Na základe žiadostí *Všeobecnej zdravotnej poisťovne* a *Sociálnej poisťovne* oznámila slovenská vláda predmetnú pomoc Európskej komisii.

3. Hodnotenie pomoci

16. Podľa článku 87 odseku 1 zmluvy „*pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.*“
17. Slovenská republika sa zrušením pokút, ktoré zdravotná a sociálna poisťovňa udelili určitému subjektu, vzdáva paraфіškálnych príjmov. Subjektu teda udeľuje výhodu, ktorá zaťažuje jej vlastný rozpočet. Obchod s uhlím je v Európskej únii obmedzený. Slovenská republika uhlie nevyváža; v roku 2003 doviezla uhlie z Českej republiky v objeme približne 20 % zo svojich celkových potrieb. Komisia sa však domnieva, že pomoc by mohla obmedziť možnosti vývozu pre výrobcov uhlia so sídlom v iných členských štátoch. Mohla by preto ovplyvniť obchodovanie medzi členskými štátmi. Predmetné opatrenia tvoria štátnu pomoc.
18. Vynára sa otázka, či je táto pomoc zlučiteľná so spoločným trhom. Ak uhlie, ktoré produkujú *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, je uhlím v zmysle článku 2 písmena a) uvedeného nariadenia 1407/2002, sú kritériá zlučiteľnosti určené v tomto nariadení.
19. Podľa článku 2 písmena a) nariadenia 1407/2002 je uhlím v zmysle tohto nariadenia vysokokvalitné, stredne kvalitné a nízkokvalitné uhlie kategórie A a B v zmysle medzinárodného kodifikačného systému pre uhlie, ktorý ustanovila Európska hospodárska komisia OSN. *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, produkujú nízkokvalitné uhlie kategórie A a B. Ide teda o uhlie v zmysle článku 2 písmena a) uvedeného nariadenia 1407/2002.
20. Odôvodnenie 15 tohto nariadenia stanovuje, že subjekty banského priemyslu sú oprávnené dostať „*pomoc na pokrytie nákladov, ktoré sa v súlade s bežnou účtovnou praxou nedotýkajú výrobných nákladov. Táto pomoc je určená na pokrytie výnimočných nákladov, najmä zdedených záväzkov.*“

³ Zákon č. 231/1999 o štátnej pomoci, najmä jeho odseky 5 a 17.

21. Článok 7 a príloha k nariadeniu 1407/2002/ES presnejšie vymedzujú pojem „zdedené záväzky“. Podľa článku 7 „štátna pomoc poskytnutá subjektom, ktoré vykonávajú alebo vykonávali činnosť v súvislosti s výrobou uhlia, aby sa im umožnilo pokryť náklady vznikajúce alebo ktoré vznikli z racionalizácie a reštrukturalizácie uhoľného priemyslu, ktoré nesúvisia s bežnou výrobou (zdedené záväzky), sa môže považovať za kompatibilnú so spoločným trhom za predpokladu, že zaplatená suma nepresiahne tieto náklady“.
22. Predmetné pokuty sa udelili *Hornonitrianskym baniam Prievidza, a.s.*, v období, keď mala táto spoločnosť finančné ťažkosti, ktoré vznikli v dôsledku reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu. Sú teda výsledkom procesu reštrukturalizácie a racionalizácie, ktorý spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, podstúpila s cieľom prispôsobiť sa novej konkurenčnej situácii vyplývajúcej z rozšírenia Európskej únie a otvorenia sa slovenského trhu s elektrickou energiou. Sú teda zdedenými záväzkami a nesúvisia so súčasnou výrobou.
23. Pomoc sa obmedzuje na zrušenie týchto pokút a podľa definície neprekračuje náklady, ktoré podnik musel znášať.
24. Presné kategórie týchto zdedených záväzkov sa vymedzujú v prílohe k uvedenému nariadeniu. Pod číslom 1 písmenom f) prílohy sa ustanovuje, že jednou z kategórií sú „zostatkové náklady vyplývajúce zo správnych, právnych a daňových ustanovení“. Pokuty udelené *Hornonitrianskym baniam Prievidza, a.s.*, vyplývajú z uplatnenia právnych a správnych ustanovení, ktorými sa riadi zdravotná a sociálna poisťovňa. Sú teda zostatkovými nákladmi vyplývajúcimi z právnych a správnych ustanovení. Ich zrušenie následne znamená odstránenie zdedeného záväzku v zmysle čísla 1 písmena f) prílohy k nariadeniu 1407/2002/ES.
25. Predmetná pomoc je preto zlučiteľná v zmysle článku 7 nariadenia 1407/2002 v kombinácii s číslom 1 písmenom f) prílohy k tomuto nariadeniu.
26. Komisia poznamenáva, že pokiaľ ide o možné účinky pomoci, zdá sa byť nepravdepodobné, že by mali významný dosah na trh s uhlím z týchto dôvodov:
- a) sumy sú veľmi obmedzené,
 - b) všetky ostatné členské štáty, ktoré majú uhoľný priemysel, poskytujú svojim subjektom sociálnu pomoc, ktorá je často oveľa rozsiahlejšia,
 - c) pomoc slúži na zníženie zdedených záväzkov, ktoré nesúvisia so súčasnou výrobou.

4. Rozhodnutie

Komisia rozhodla, že uvedená pomoc sa považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom. V prípade, že tento list obsahuje dôverné informácie, ktoré by nemali byť zverejnené tretím stranám, Komisia Vás vyzýva, aby ste jej to v lehote pätnástich pracovných dní odo dňa prijatia tohto listu oznámili. V prípade, že Komisia do požadovaného termínu nedostane odôvodnenú žiadosť, bude to považovať za Váš súhlas so zverejnením plného znenia tohto listu tretím stranám a jeho uverejnením v autentickom jazyku na internetovej stránke http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Takáto žiadosť sa musí zaslať doporučenou poštou alebo faxom na:

Commission européenne (Európska komisia)
Direction générale de l'Energie et des Transports
(Generálne riaditeľstvo pre energetiku a dopravu)
Direction A, unité A.4 (Riaditeľstvo A, oddelenie A.4)
Bâtiment DM 24/Bureau 109 (Budova DM 24/Kancelária 109)
B-1049 BRUSEL
Fax: 0032 2 29 64104

Prijmite, prosím, pán minister, výraz mojej najhlbšej úcty.

Za Komisiu

Andris Piebalgs
člen Komisie